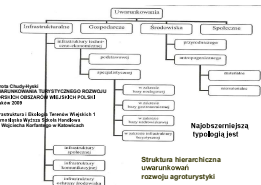

Ocena przydatności środowiska dla agroturystyki

Materiały dydaktyczne

Partnerzy w przestrzeni

- Indywidualni turyści
- Menadżerowie turystyczni
- Planisci przestrzeni
- Użytkownicy terenu
 - rolnicy
 - leśnicy
 - użytkownicy wód
 - trasy komunikacyjne
 - tereny chronione
- Konflikty w przestrzeni agroturystycznej. Dysfunkcje agroturystyki wobec środowiska.

Jedną z prostszych metod jakościowego zróżnicowania zjawisk agroturystycznych są **determinanty rozwoju**.

Metoda polega na wyliczeniu czynników, które **pozytywnie** lub **negatywnie** oddziałują na przebieg czy charakter poszczególnych elementów potencjału czy uwarunkowań agroturystyki.

Zestawienie sporządza się w formie tabeli porównawczej, w której z jednej strony wyliczone są determinanty oddziałujące pozytywnie, drugie negatywnie.

Porównywanie parametrów

Porównujemy badane obiekty parami tak jak to czyni się niekiedy ustalając ranking pracowników - porównując każdego pracownika z każdym. Temu obiektem, na którego terenie wypadnie porównanie przypisze się punkt. Po dokonaniu porównania wszystkich ze wszystkimi oblicza się dla każdego obiektu liczbę pozytywnych wyników, które nie należy sumować i na tej podstawie tworzy listę rankingową. Liczbe konkretnych porównań obliczamy za pomocą formuły $n(n-1)/2$, gdzie n oznacza liczbę porównywanych obiektów.

1-2	1-3	1-4	1-5	1-6
2-3	2-4	2-5	2-6	
3-4	3-5	3-6		
4-5	4-6			
5-6				

Ocena przydatności środowiska dla agroturystyki

- Większość z nas bywa turystami
- Isota agroturystyki
- Zasoby, walory i atrakcje agroturystyczne
- Przestrzeń turystyczna i agroturystyczna
- Relacje krajobrazu i agroturystyki
- Konflikty w przestrzeni agroturystycznej. Dysfunkcje agroturystyki wobec środowiska
- Isota turystyki i naczej

7. Turystyka i agroturystyka nie tylko dla ciała ale i dla ducha

Papież Jan Paweł II w Noem Targu 12 czerwca 1979 roku powiedział: „...Tę tylko sily ciała przychodzi to kreszpić ludzi, ale nie sily ducha.”

Niezależnie od ilości cech diagnostycznych warunkujących rozwój turystyki na obszarach wiejskich czy agroturystyki wymienianych w poszczególnych autorów w różnej liczbie, należy zauważyć, że według współczesnych trendów panujących w turystyce (Kaczmarek i in, 2002) można tworzyć, a tym samym oceniać **całkowicie nowe produkty**.

Jeśli nie ma naturalnych i tradycyjnych atrakcji, tworzy się i promuje **sztuczne**.

Analiza SWOT

Analiza SWOT, to metoda analityczna, która polega na posegregowaniu posiadanych informacji na temat danego problemu w tym przypadku agroturystycznego na cztery grupy (kategorie czynników strategicznych):
S (Strengths) – mocne strony, wszystko to co stanowi mocną atakcję, zaletę analizowanego obiektu.
W (Weaknesses) – słabe strony analizowanego obiektu.
O (Opportunities) – szanse, możliwości rozwoju, wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szanse korzystnej zmiany.
T (Threats) – zagrożenia.

Analiza SWOT

WYBRANE METODY OCENY ATRAKCYJNOŚCI AGROTURYSTYCZNEJ TERENÓW WIEJSKICH

Wybór sfer, działów i wskaźników cząstkowych

Pytania niezabawne mogą być **wyobrem z podanych możliwości** np. na pytanie „co skłoniło Pana do wyboru tej miejscowości jako miejsca pobytu agroturystycznego?” można zaproponować takie możliwości jak np.

czyste środowisko, urozmaicony krajobraz, sympatyczni gospodarze, tradycyjna kuchnia regionalna, zgodny z przyrodą rytm życia, położenie z dala od wielkiego miasta.

Można wybrać tylko jedną odpowiedź znaną respondentowi napełniając lub kilka odpowiedzi.

2. Isota agroturystyki

Postulowany jest model wielofunkcyjnego rozwoju wsi i wielofunkcyjnego rozwoju rolnictwa, który opiera się na trzech głównych kierunkach prowadzenia działalności gospodarczej:
1. Działalność rolnicza
2. Rozwój usług
3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw
W działalności rolniczej podążają jest rozwój rolnictwa zintegrowanego zgodnie z wymaganiami środowiska przyrodniczego.
Zakłada się jednocześnie **zróżnicowanie** potencjału gospodarki rolnych.
Na ten potencjał składa się działalność rolniczo-leśna, przetwórstwo, sprzedaż produktów rolnych, działalność przemysłowa, niezwykłości produkcji rolniczej, a także **turystyka wiejska i agroturystyka**.

DELIMITACJA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU AGROTURYSTYKI

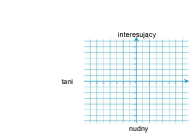

Brak zagospodarowania turystycznego

lub niski jego standard nie stanowi zawsze bariery dla rozwoju agroturystyki a niekiedy jest właśnie wielką atrakcją dla ludzi poszukujących idealnego kontaktu z naturą.

Istnieje potrzeba krytycznego spojrzenia na prezentowane w podręcznikach i publikacjach typologie.

Jeśli nie ma naturalnych i tradycyjnych atrakcji, tworzy się i promuje **sztuczne**.

Metoda polega na wyliczeniu czynników, które **pozytywnie** lub **negatywnie** oddziałują na przebieg czy charakter poszczególnych elementów potencjału czy uwarunkowań agroturystyki.

Wybrane metody

1. Bontacja punktowa
2. Metoda modelowa
3. Mierniki syntetyczne (oceny przydatności środowiska dla agroturystyki) z uwzględnieniem: Hierarchicznej struktury cech diagnostycznych Zamiary destymulant na stymulanty Normalizacji cech Wagi cech
4. Strefa tła
5. Badania ankietowe
6. Człowiek w krajobrazie
7. Dyskusja i podsumowanie

Przekształcenie destymulant w stymulanty i normalizacja cech

Gmina	Las	Wody	Środki
A	80	30	100
B	50	40	20
C	30	10	75
A	80	30	0
B	50	40	80
C	30	10	25
A	1,00	0,75	0,00
B	0,63	1,00	1,00
C	0,38	0,25	0,31

WYBRANE METODY OCENY ATRAKCYJNOŚCI AGROTURYSTYCZNEJ TERENÓW WIEJSKICH
1. Bontacja punktowa
2. Metoda modelowa
3. Mierniki syntetyczne (oceny przydatności środowiska dla agroturystyki) z uwzględnieniem: Hierarchicznej struktury cech diagnostycznych Zamiary destymulant na stymulanty Normalizacji cech Wagi cech
4. Strefa tła
5. Badania ankietowe
6. Człowiek w krajobrazie
7. Dyskusja i podsumowanie

3. Zasoby, walory i atrakcje agroturystyczne

ZASOBY, WALORY I ATRAKCJE AGROTURYSTYCZNE

Zasoby agroturystyczne stanowią element środowiska przyrodniczego i antropogenicznego, które mogą stanowić zasoby agroturystyki.
Zasoby turystyczne stanowią element środowiska przyrodniczego i antropogenicznego stały się **Walorami** lub **atrakcjami** po dokonaniu przez turystę ich oceny i wyrażeniu ich do specyfiki własnego czasu.
Atrakcje to te walory, które specjalnie podciągają czy zachęcają agroturystów, które na niejako wśród walorów stają się na pierwszy plan.

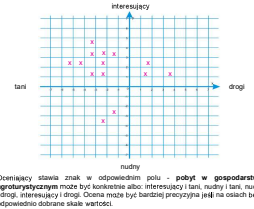
Walory, to te zasoby, które wybiera agroturysta. Atrakcje to najcenniejsze dla agroturystów walory.

Albo

PREZENTACJA I OCENA POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO (AGROTURYSTYCZNEGO)

WYBRANE METODY OCENY ATRAKCYJNOŚCI AGROTURYSTYCZNEJ TERENÓW WIEJSKICH

Jedną z prostszych metod oceny potencjału agroturystycznego

zróżnicowanego obszaru jest metoda bontacji punktowej.

Szczególnie można tą metodą charakteryzować zróżnicowanie elementów środowiska naturalnego takich jak: rzeźba terenu i jej ukształt, klimat, wody, gleby, świat roślinny i zwierzęcy.
Metoda polega na przypisywaniu poszczególnym badanym cechom określonej ilości punktów.

4. Przestrzeń turystyczna i agroturystyczna

Najogólniej za **krajobraz** uważa się ogół cech przyrodniczych i antropogenicznych wyróżniających określony teren, zespół typowych cech danego terenu.

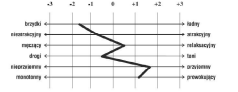
Krajobraz zajmuje wyznaczone przestrzenie i można go przedstawić na mapie. Krajobraz charakteryzuje się swoistą fisionomią, którą można przedstawić w formie graficznej (rysunek, fotografia itp.).

Zjawiska czy uwarunkowania rozwoju agroturystyki mają swoją klasyfikację. A może nie będzie to klasyfikacja tylko typologia. Typologia w odróżnieniu od klasyfikacji – spotykanej w naukach przyrodniczych jest podziałem nieostrowym lub mniej ostrym: nie ma charakteru wyzyskującego, wyłącznie wyróżniane typy mogą się krzyżować, przechodzić jedne w drugie.

Wybrane metody:

1. Przewodnikowe opisy
2. Mapa atrakcji
3. Determinanty rozwoju
4. Analiza SWOT
5. Mapa percepcji produktu
6. Profil semantyczny
7. Ocena produktu przez dwie grupy respondentów
8. Porównanie parametrów

Inną popularną metodą oceny produktu agroturystycznego czy cech środowiska jest **profil semantyczny**. Konstrukcja profilu opiera jest o osie współrzędnych prostokątnych, w której na osi x zaznaczone są najeźbienie danej cechy dodatnie i ujemne, natomiast na osi y wykaz zaawanszany kilku cech ocenianego produktu agroturystycznego podążających i niepodążających (Kaczmarek i in, 2002).

Metoda modelowa

Modelo stanowią funkcję wykładniczą, której ogólną postać wyraża wzór $y = x^2$. Podstawa funkcji i wykładnik są niejednokrotnie bardzo złożone, w rezultacie tak dobranego modelu współczynniki atrakcyjności może wahać się od wartości 0 do 1, przy czym wartość 1 oznacza maksymalną teoretyczną stopień atrakcyjności turystycznej, a wartość 0 zupey brak atrakcyjności.

Stawiane pytania w **badaniach ankietowych** podzielić można na kilka typów. Pytania tzw. **otwarte** dają nieograniczoną możliwość wypowiedzi, zawierają opinie, które nie zostały by wyrażone, gdyż w pytaniu były zawarte jakieś ograniczenia, sugestie czy podpowiedzi. Są one jednak trudne do późniejszych uogólnień zwłaszcza do opracowań statystycznych. Mogą to być również pytania **zamknięte z podpowiedzią** typu „tak”, „nie”, „czemuś”, „gdzie”, „kiedy”?

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

5. Relacje krajobrazu i agroturystyki

RELACJE KRAJOBRAZU I TURYSTYKI (AGROTURYSTYKI)

Można wyróżnić szereg aspektów, gdzie pola bieżące turystyki i nauki o krajobrazie pokrywają się i stanowią mogą przedmiot badań specjalistycznych. W poszukiwaniu wzajemnych zależności będą to następujące aspekty:
- krajobraz jako walor turystyczny,
- krajobraz jako środowisko rozwoju turystyki,
- krajobraz jako obiekt oddziaływania turystyki,

Najczęściej wyróżniamy

1. Walory przyrodnicze np. lasy, jaskinie, wodospady, urozmaicona rzeźba terenu.
2. Walory antropogeniczne np. zabytki różnego rodzaju, imprezy historyczne, folklorystyczne, dziedzice.
3. Elementy zagospodarowania turystycznego z podtypami:
 - baza noclegowa,
 - baza gastronomiczna,
 - dostępność komunikacyjna,
 - infrastruktura typowo turystyczna jak wyciągi narciarskie, baseny, szlaki turystyczne.
4. Infrastruktura paraturystyczna np. poczta, bankomat, ośrodek zdrowia.
5. Baza organizacyjna agroturystyki (uwarunkowania organizacyjne) np. punkt informacji agroturystycznej, strategia rozwoju agroturystyki, reklama, szkolnictwo o profilu turystycznym i agroturystycznym.
6. Imponderabilia (warunki nie objęte się zmierzyc) np. spokój, gościnność gospodarzy, zachwycający krajobraz.

Oprócz przewodnikowych opisów, najprościej metodą przedstawiania zróżnicowania wszystkich lub większości atrakcji agroturystycznych na danym obszarze jest **mapa atrakcji**. Przykładem takiej mapy jest „Mapa agroturystyczna Małopolski południowej”. Natężenie zjawiska można wyrazić dodatkowo na mapach zróżnicowaniem wielkości symbolu.

Metoda oceny elementów potencjału agroturystycznego przez dwie grupy respondentów (Metoda Delphy'ego)

W metodzie tej turyści wymieniali najciekawsze cechy produktu agroturystycznego, których do dalszej analizy wybieramy maksymalnie 20 najważniejszych, nie więcej. Te same cechy oceniamy na trzech grupach ekspertów (Kaczmarek i in, 2002).

WSPÓŁCZYNNIK ATRAKCYJNOŚCI UKSZTAŁTOWAŃA

$$y = x^2$$

$$N_{it} = \left(\frac{H_i}{H_m} \right)^{\frac{1}{a \left(\frac{n \cdot M}{d} \right) + b}} \frac{H_w - H_{it}}{H_w}$$

Niekiedy stawia się pytania zamknięte.

Mogą być one bardzo różnorodne. Najprostsze pytania **alternatywne** mają odpowiedzi „tak” lub „nie”.

Literatura

1. Chudy-Hajki D., 2009. Uwarunkowania turystycznego rozwoju gmin wiejskich województwa łódzkiego. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
2. Górecki J., 1999. Regionalne aspekty rozwoju turystyki. PWN, Warszawa-Poznań.
3. Kaczmarek J., Szewak A., Włodarczyk B., 2002. Produkt turystyczny. Podręcznik do turystyki. Wyd. UŁ, Łódź.
4. Kaczmarek J., Szewak A., Włodarczyk B., 2002. Produkt turystyczny. Podręcznik do turystyki. Wyd. UŁ, Łódź.
5. Kruzek Z., 2011. Atrakcje turystyczne. Fenomen, typologia, metody badań, Płock, Płock.
6. Nowak M., 2007. Metody i narzędzia badań atrakcji turystycznych. Problemy Turystyki 1-4, Warszawa.
7. Szewak M., Przeborska L., 2006. Agroturystyka. PWE, Warszawa.
8. Ziemiańska-Wejtaszek A., Zawada T., 2011. Wybrane metody oceny atrakcyjności agroturystycznych terenów wiejskich. Interaktywne Długość Terenu Wiejskich. Komisja Techniczna Infrastruktury Wsi. Długość Terenu Wiejskich. 2011.